

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621201665
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621201665.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti Q. S., nar. X. X. XXXX, a S. S., nar. XX. X. XXXX, obidve bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti matky A. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. XX, okres D. P., a otca S. S., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom E. L., okres D. P., t. č. bytom Š. XXX/XX, D. M., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie: Otec je až do vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej, sp. zn. 1P/78/2021, p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí - Q. S., nar. X. X. XXXX, vo výške 30,- eur mesačne, a S. S., nar. XX. X. XXXX, vo výške 30,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky maloletých.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 23. 06. 2021 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Q. S., nar. X. X. XXXX, a S. S., nar. XX. XX. XXXX, spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd dočasne uložil otcovi povinnosť prispievať na výživné sumou 50,- eur mesačne na každé dieťa. Ako dôvod uviedla, že s otcom nežije v spoločnej domácnosti od 20. 5. 2020. Maloleté deti ostali v jej starostlivosti, bývajú v L.. Pracuje ako chyžná v Demänovskej doline, jej príjem je okolo 600,- eur mesačne. Jej výdavky sú vo výške okolo 500,- eur (bývanie, pôžička, pohonné hmoty, strava a ďalšie). Otec sa s deťmi stýka pravidelne každé dva týždne. Niekedy sa stáva, že je pod vplyvom alkoholu, keď sa má o maloletých starať. Za normálnych okolností k nemu deti rady chodia, majú s ním pekný vzťah. Otec si už tri mesiace neplní vyživovaciu povinnosť. Naposledy poslal 100,- eur v marci 2021. Spoločne maloletému S. kúpili playstation a maloletej Q. mobilný telefón.

2. Kolízny opatrovník na žiadosť súdu doručil dňa 7. 7. 2021 správu o prešetrení pomerov v rodine detí. Matka býva s maloletými deťmi v rodinnom dome v L.S., ktorého je spoluvlastníčkou. Maloleté deti majú svoju vlastnú izbu, domácnosť je zariadená potrebným nábytkom, udržiavaná v čistote a poriadku. Matka je zamestnaná ako chyžná A. P. I. v Demänovskej doline. Keď je v práci, deti sú v starostlivosti jej sestry, prípadne v starostlivosti otca v Liptovskom Hrádku, a jeho matky vo Vavrišove. Niekedy sa stáva, že si deti musí zobrať k sebe do práce. Príjmy a výdavky má také, ako uviedla v návrhu. Otec bol dňa 28. 6. 2021 osobne na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, kde sa informoval o návrhu matky. Uviedol, že býva v dvojizbovom byte v D. M., ktorý patrí jeho starej matke. Je dobrovoľne nezamestnaný, privyrába si príležitostnými brigádami v stavebníctve, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Mesačne si vie zarobiť medzi 250,- až 300,- eur. Starej matke prispieva na chod domácnosti sumou 150,- eur, občas si dobije kredit za 12,- eur, zvyšné peniaze používa na úhradu potrieb detí. Kúpil im bicykle, playstation, mobilné telefóny, podieľa sa na

kúpe oblečenia. Matke momentálne na výživu detí neprispieva. Súhlasí s tým, že mu bude stanovené minimálne výživné po 30,- eur na maloleté deti.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 24 CMP, konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujem maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej

úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci výživného. Súd pri rozhodnutí o návrhu vychádzal z § 366 CMP. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa (matku).

17. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Vykonaným dokazovaním, potrebným pre rozhodnutie o podanom návrhu, súd dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný, pretože výživa maloletých detí môže byť ohrozená. Príjmy matky postačujú na základné potreby maloletých. Podľa lustrácie v registri Sociálnej poisťovni, matka je od 12. 2. 2020 zamestnaná v spoločnosti P. I., X..H..E., jej priemerný vymeriavací základ v roku 2021 je 532,54 eur. Poberá prídavky na deti v sume 51,- eur. Podľa jej vyjadrenia, otec už niekoľko mesiacov neprispieva na výživu detí. Súd ďalej zistil, že otec aktuálne nie je zamestnaný, príležitostne si privyrába. Nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti, nemocenskej, úrazovej, ani dôchodkovej dávky. Otec potvrdil, že v súčasnosti na výživu detí neprispieva, súhlasí s určením výšky výživného v sume 30,- eur mesačne na každé dieťa. O výživnom na maloleté deti nebolo doposiaľ súdom rozhodované, preto na základe uvedených skutočností súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletých detí v nevyhnutnej miere, sumou vo výške 30,- eur mesačne na každé dieťa (minimálne výživné je od 1. 7. 2021 vo výške 29,87 eur). Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol (zvyšné výživné v sume 20,- eur je výživným nad nevyhnutnú mieru). Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb detí. Súd uvádza, že pri neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. Výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany oboch rodičov.

18. O návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom bude súd rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom vykoná potrebné dokazovanie a po vyhodnotení dôkazov rozhodne v záujme detí. Súd určí výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám maloletých a súčasne schopnostiam a možnostiam povinného.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).